

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE
Kružna putovanja stranih brodova u Republici Hrvatskoj
za 2018.

Organizacijska jedinica: Služba statistike turizma

Priredile: Ivana Brozović i Gordana Šiklič

veljača 2023.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Svrha statističkog istraživanja jest praćenje ulazaka stranih brodova za kružna putovanja u teritorijalno more Republike Hrvatske, broja putnika na brodu te dana boravka broda u teritorijalnome moru Republike Hrvatske. Rezultati ovog istraživanja daju pokazatelje potrebne za analizu turizma u Republici Hrvatskoj. Jedinice promatranja za ovo istraživanje jesu strani brodovi koji su na kružnom putovanju i ulaze u teritorijalno more Republike Hrvatske.

- Izvještajno razdoblje

Mjesec

- Pravni akti i drugi sporazumi

Na nacionalnoj razini: Zakon o službenoj statistici (NN, br. 103/03., 75/09., 59/12. i 12/13. – pročišćeni tekst) i Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2018. godine (NN, br. 33/18.).

- Sustav klasifikacija

U istraživanju se koriste sljedeće klasifikacije/šifranici:

Adresar morskih luka u RH

Klasifikacija vrste broda

Svjetske luke

Zastava broda

Šifranik dolaska ili odlaska broda

Šifranik vrste prometa putnika

Šifranik statističkih luka u RH

Referentna baza stranih brodova u RH.

- Statistički pojmovi i definicije

Brod za kružna putovanja jest putnički brod čija namjena nije prijevoz osoba od jedne luke do druge luke odredišta, nego je namijenjen za uživanje u putovanju i sadržajima na brodu (luksuznom ugođaju, avanturama, obrazovanju, kulturi, zabavi, sportskim aktivnostima, wellnessu ili rekreaciji). Opremljen je za višednevni boravak putnika i mora pružati usluge prehrane, pića i napitaka te usluge smještaja. Brod za kružna putovanja pristaje na svojem putu u lukama koje su zanimljive turističke destinacije.

Putovanje je ulazak stranog broda za kružna putovanja u prvu luku teritorijalnog mora Republike Hrvatske.

Posjet je ulazak stranog broda za kružna putovanja u svaku luku teritorijalnog mora Republike Hrvatske.

Putnici na brodu jesu osobe koje su doputovale brodom, bez obzira na dob. Članovi posade na brodu ne smatraju se putnicima.

Dani boravka broda čine ukupan broj dana koje brod provede u teritorijalnome moru Republike Hrvatske.

Zastava broda predstavlja državu u kojoj je brod registriran, odnosno upisan u upisnik brodova te je u skladu s njezinim zakonodavstvom.

Statistička luka sastoji se od jedne ili više luka pod nadzorom lučke ispostave koja može registrirati kretanja brodova, putnika i tereta.

- **Statistička jedinica**

Jedinica promatranja za ovo istraživanje jest strani brod koji je na turističkome kružnom putovanju i ulazi u teritorijalno more Republike Hrvatske.

- **Statistička populacija**

Statistička populacija u istraživanju jesu sve morske luke u Republici Hrvatskoj otvorene za javni pomorski promet brodova, putnika i robe.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Nacionalni korisnici: Ministarstvo turizma i sporta, Institut za turizam, ekonomski analitičari, znanstvenici, mediji te javnost

1.1.1. Potrebe korisnika

Istraživanje zadovoljava potrebe naših korisnika.

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Prvo istraživanje o zadovoljstvu korisnika provedeno je u 2013., a drugo u 2015. Rezultati tog istraživanja mogu se provjeriti na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku <https://dzs.gov.hr>.

1.2. Potpunost

Istraživanje obuhvaća sve varijable koje su propisane pravnom osnovom.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Administrativni izvor podataka jest Hrvatski integrirani pomorski informacijski sustav (CIMIS), koji je osmišljen kao nacionalno jedinstveno sučelje za dostavu podataka svim relevantnim službama u zemlji u procesu prijave doplovljenja broda u luku ili otplovljenja broda iz luke te pokriva sve varijable koje su propisane pravnom osnovom za ovo istraživanje.

Stopa potpunosti podataka jest 100%.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2. Neuzoračka pogreška

Neuzoračka pogreška pojavljuje su u obliku pogreške mjerenja, pogreške u obradi podataka i pogreške neodgovora.

2.2.1. Pogreška obuhvata

Istraživanje se temelji na punom obuhvatu. Podaci se dobivaju iz administrativne baze podataka, te na kvalitetu mogu utjecati samo neispravno popunjene prijave, odnosno nepotpuno dostavljena administrativna baza podataka.

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.3. Pogreška mjerenja

Tijekom statističke obrade administrativnog izvora podataka provodi se logičko-računska kontrola prema utvrđenim algoritmima za pojedine vrste pogrešaka. Moguće pogreške unosa i izračuna kontroliraju se i ispravljaju putem logičko-računske kontrole prema utvrđenim algoritmima za pojedine vrste pogrešaka.

2.2.4. Pogreška neodgovora

Zbog postavljenih logičko-računskih kontrola i provođenjem usporedbe i analize podataka pogreška neodgovora smanjuje se na minimum jer se sa svakom statističkom jedinicom izravno kontaktira kako bi se provjerio podatak koji nedostaje.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.7. Pogreška obrade

Tijekom statističke obrade podataka preuzetih iz administrativnog izvora provodi se logičko-računska kontrola prema utvrđenim algoritmima za pojedine vrste pogrešaka. Moguće pogreške obrade kontroliraju se usporedbom s prethodnim razdobljima.

2.2.8. Stopa imputacije

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.9. Pogreška izbora modela

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

U istraživanju se ne objavljuju privremeni podaci i zbog toga nisu predviđene redovite revizije. Na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku na poveznici https://dzs.gov.hr/Opća_revizijska_politika_DZS-a korisnici statističkih podataka obaviješteni su o revizijama.

2.3.2. Praksa revizije podataka

U istraživanju se ne objavljuju privremeni podaci i zbog toga nisu predviđene redovite revizije. Neplanirane revizije prouzročene događajima koje nije bilo moguće predvidjeti i na koje nije bilo moguće unaprijed utjecati (naknadne promjene u izvorima podataka ili naknadno utvrđene pogreške u prethodno dostavljenim podacima) u pravilu se diseminiraju u najkraćem mogućem roku.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.4. Desezoniranje

Nije primjenjivo.

3. Pravodobnost i poštovanje rokova objavljivanja

3.1. Pravodobnost

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

Mjesec i godina	Datum objavljivanja	Pravodobnost konačnih rezultata
V 2018.	5. 7. 2018.	T + 35
VI 2018.	7. 8. 2018.	T + 38
VII 2018.	7. 9. 2018.	T + 38
VIII 2018.	5. 10. 2018.	T + 35
IX 2018.	7. 11. 2018.	T + 38
X 2018.	6. 12. 2018.	T + 36
XI 2018.	11. 1. 2019.	T + 42
XII 2018.	7. 2. 2019.	T + 38

3.2. Poštovanje rokova objavljivanja

3.2.1. Poštovanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje

Podaci su objavljeni točno na datum iz Kalendara objavljivanja statističkih podataka.

4. Pristupačnost i jasnoća

4.1. Priopćenja

Priopćenje Kružna putovanja stranih brodova u Republici Hrvatskoj

4.2. Mrežna baza podataka

Podaci nisu dostupni u bazama podataka.

4.3. Pristup mikropodacima

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe (NN, br. 137/13.). Mikropodaci se ne objavljuju.

4.4. Dokumentacija o metodologiji

U Priopćenjima objavljena su metodološka objašnjenja, koja sadržavaju svrhu istraživanja, pravnu i metodološku osnovu, jedinice promatranja, obuhvat, izvore i metode prikupljanja podataka, stope odgovora te definicije. Osnovna metodološka objašnjenja dio su svakog Priopćenja.

5. Usklađenost i usporedivost

5.1. Koeficijent asimetričnosti zrcalnih statistika

Nije primjenjivo za ovo istraživanje.

5.2. Usporedivost tijekom vremena

Seriya podataka raspoloživa je od 2003. Od 2003. do 2010. izvor podataka bilo je redovito istraživanje Kružna putovanja stranih brodova u Republici Hrvatskoj (obrazac TU-19), koje se je provodilo izvještajnom metodom u mjesečnoj periodici. Izvještajne jedinice za to istraživanje bile su lučke uprave.

Od 2010. izvor podataka za statistiku kružnih putovanja stranih brodova u morskim lukama jesu izvještaji Ministarstva mora, prometa i infrastrukture: Prijava o dolasku broda u luku i Prijava o odlasku broda iz luke. Državni zavod za statistiku preuzima dio baze podataka od Ministarstva mora, prometa i infrastrukture te je dalje statistički obrađuje. Zbog promjene u metodi prikupljanja podataka u 2010. došlo je do prekida usporedivosti serije podataka. Radi usporedivosti podataka iz baze Ministarstva mora, prometa i infrastrukture preuzeti su i podaci za 2009. te su obrađeni na isti način kao i podaci za 2010.

Od 1. srpnja 2013. izvor podataka za statističko istraživanje o kružnim putovanjima stranih brodova u Republici Hrvatskoj jest Hrvatski integrirani pomorski informacijski sustav (CIMIS), koji je u nadležnosti Ministarstva mora, prometa i infrastrukture. Državni zavod za statistiku preuzima dio baze podataka od Ministarstva mora, prometa i infrastrukture te je dalje statistički obrađuje.

Seriya podataka usporediva je od 2010., pa je duljina usporedivih vremenskih serija 108 mjeseca.

5.3. Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Pokazatelj nije primjenjiv.

5.4. Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj nije primjenjiv.

5.5. Usklađenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj nije primjenjiv.

6. Trošak i opterećenje

6.1. Trošak

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava. S obzirom na to da se podaci preuzimaju iz administrativnog izvora, tj. iz Hrvatskoga integriranoga pomorskoga informacijskog sustava, i da su u suradnji s Ministarstvom pomorstva, prometa i infrastrukture na unosu u informacijski sustav ugrađene određene kontrole, troškovi proizvodnje i obrade minimalni su u odnosu na količinu podataka koji se obrađuju. Istraživanje je dobar primjer sinergije između razvoja za e-pomorstvo nadležnoga pomorskog tijela i potreba statistike.

6.2. Opterećenje

Administrativni izvor podataka jest Hrvatski integrirani pomorski informacijski sustav (CIMIS), koji je kreiran kao nacionalno jedinstveno sučelje za olakšavanje dostave podataka svim relevantnim službama u zemlji u procesu prijave doplovljenja broda u luku ili otplovljenja broda iz luke. Brodovi u sustav CIMIS, putem ovlaštenih pomorskih agenata i brodara, dostavljaju, među ostalim podacima, i podatke o prometu putnika. Točnost i cjelovitost podataka u službenom postupku prijave verificira lučka kapetanija. Iz nacionalnog sustava bilježenja prometa brodova odabrani setovi podataka distribuiraju se svim dionicima prema njihovim potrebama. Jedan od dionika koji je uključen u sustav jest i Državni zavod za statistiku.